

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15835
Tarih : 06.01.2026

10/3568

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başta kadınlar olmak üzere 65 yaş üstü bireylerin maruz kaldığı sistemli şiddet, ekonomik sömürü ve özellikle “şüpheli ölüm” adı altında gizlenen yaşam hakkı ihlallerinin araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Embriyodan başlatıp nihai istikametle noktaladığımız yaşam tarifi içinde, ileri yetişkinlik evresi, sonun kendisi değil; deneyim ve bilgeliğin biriktiği insan yaşamının tabii bir evresidir. Deneyimin arttığı, bilginin çeşitlenerek billurlaştığı bu doğal evrenin; azalan fiziksel güçle beraber söz konusu grubu savunmasız/kırılgan yapıya hale getirdiği de yine bilinen bir gerçektir.

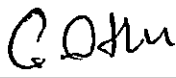
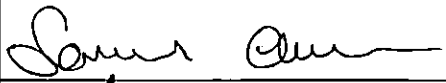
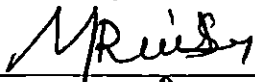
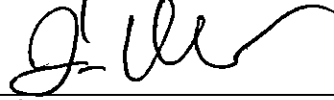
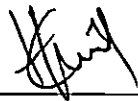
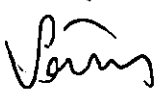
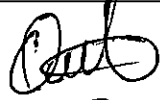
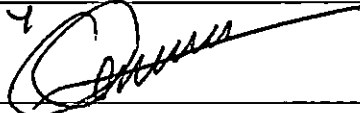
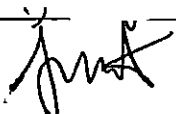
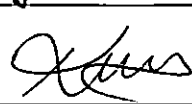
Türkiye'nin değişen demografik yapısına ilişkin bir süredir hükümet tarafından yapılan peş peşe açıklamalar maalesef sadece "doğum oranlarına" odaklanmakta; hızla büyüyen gümüş dalgaya (+65 ileri yaş grubu), bu kuşağın yaşadığı sorunlara ve daha da önemlisi biyopolitikaların yaşatma yükümlülüğüne kör-sağır-dilsiz kalmaktadır.

TÜİK'in Kasım 2025 'yaş grubu ve cinsiyete göre dönemlik nüfus ve nüfus oranları' verilerine göre; gümüş kuşak/gümüş yaş kuşağının toplam nüfus içindeki oranı %11'e yükselmiştir. Sayısı 9.5 milyona varan bu ileri yaş grubuna yönelik şiddet ve ihlalleri izleyen Senex İzleme'nin 2025 raporu ile Saha Araştırmaları Merkezi'nin (SAMER) "Ocak-Aralık 2025 Arasında Basına Yansıyan Kadına Şiddet Vakaları İncelemesi" adlı çalışması; Türkiye'de **evlerin içinin modern birer Narayama Dağı'na dönüştüğünü, başta kadınlar olmak üzere ileri yaş grubundaki bireylerin sessizce ve istatistiklerin arkasına saklanarak kıyımdan geçirildiğini göstermektedir.** İnsanlık tarihinin en sarsıcı anlatılarından biri olan *Narayama Türküsü*, yaşlıların birer ekonomik "yük" olarak görülüp ölüme (dağa) terk edildiği vahşi bir geleneği işler. SAMER ve Senex'in 2025 yılı raporları da;

- İleri yaştaki bireylerin maruz kaldığı **ihlallerin %50'den fazlasının doğrudan ölümle sonuçlanmaya devam ettiğini.** Böylelikle meselenin ölümcül sürekliliği ile sistemin müdahale hızının, yaşlının yaşam süresinden daha yavaş olduğunu,
- **Şiddet ve ihmal vakalarının en yoğun yaşandığı yerin mağdurun kendi evi olduğunu.** Dolayısıyla mevcut ekonomik krizin ve sosyal gerilimin faturasının, savunmasız olan bu 65 yaş üstü gruba ev içinde kesildiğini; ev içlerinin adeta şiddet laboratuvarlarına dönüştüğünü,
- 65 yaş üstü kadınların **sadece fiziksel değil, ekonomik mülksüzleştirme (maaşın alınması, evin devri) ve bakım sömürüsüyle karşı karşıya kalarak çifte kısıp altında olduğunu,**
- İleri yaş kadınların maruz kaldığı şiddet vakalarının **%74,2 gibi ezici bir çoğunluğunun "şüpheli ölüm" olarak kayıtlara geçtiğini, ölümlerin "yaşlılığa bağlı doğal süreç" olarak görülüp yeterince soruşturulmadığını/ölüm raporlarına otopsi/adli tıp muayenesi dahi eklenmediğini, birçok vakanın basına "evde ölü bulundu" veya "yüksekten düştü" şeklinde yansıdığını ancak derinlemesine taramalarda, bu kişilerin ölümden hemen önce ya sosyal hizmetlere başvurduğunu veya komşularına şiddet bildirdiğini, dolayısıyla bu ölümlerin aslında önlenabilir cinayetler olduğunu ortaya koymaktadır.**

Türkiye'de kadını Damızlık Kızın Öyküsü ile Narayama Türküsü arasına sıkıştıran bu resmi ideoloji; ekserisini kadınların oluşturduğu bu gümüş kuşağın refahını da açlık sınırı altında aylık bağlamakla, huzurevi kapasitesini artırmakla yani aslında sorunu gerçekten çözecek hiçbir adım atmamakla geçiştirmeye çalışmaktadır. Görüldüğü üzere filmdeki vahşi gelenek ile mevcut durum arasındaki yegane fark, filmde ölümün açıkça bir ritüel olmasıyken Türkiye'de ise istatistiklerin arkasına saklanmasıdır.

Toplumun her ferdinin bir gün dahil olacağı bu süreci, bugünden güvenli ve onurlu hale getirmek devletin anayasal görevidir. Baŗta kadınlar olmak üzere 65 yaŗ üstü bireylerin maruz kaldığı sistemli Şiddet, ekonomik sömürü ve özellikle “ŗ pheli ölüm” adı altında gizlenen yaŗam hakkı ihlallerinin araŗtırılması, g m ŗ yaŗ kuŗađının karŗılaŗtıđı çok boyutlu sorunların tespiti; bu süreçte yaŗanan sistematik sorunlara karŗı erken, önleyici ve multidisipliner çözümler belirlenmesi amaçlarıyla bir Meclis Araŗtırması açılmasını arz ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	